

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕/๒๕๕๑

วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอคำวินิจฉัยตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสี่ และมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

ความเป็นมาหรือปัญหา

ศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องของ นางอุบล บุญญชโลธร ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ เรื่อง ขอคำวินิจฉัยตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสี่ และมาตรา ๒๖๔ ซึ่งมีประเด็นสรุปได้ดังนี้

๑) เนื่องจาก นางอุบล บุญญชโลธร ได้รับความเสียหายจากการเป็นจำเลย ถูกพนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรีฟ้องต่อศาลจังหวัดนนทบุรีเป็นคดีใหม่ ในข้อหาพร้อมกันใช้จ้างวานให้ร่วมกันฆ่า นายแสงชัย สุนทรวัฒน์ โดยไตร่ตรองไว้ก่อน เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นคดีที่ทางอัยการสูงสุดเคยมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีไปก่อนแล้วครั้งหนึ่ง โดยอ้างว่าในคำฟ้องมีพยานหลักฐานใหม่ที่สำคัญแก่คดี อันน่าจะทำให้ศาลลงโทษผู้ต้องหาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๗

๒) ระหว่างการพิจารณาคดี ทนายของ นางอุบล บุญญชโลธร ได้ขอให้ศาลออกหมายเรียกให้พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการนำเอกสาร “สรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสั่งฟ้องคดี นางอุบล บุญญชโลธร ในข้อหาบงการฆ่า นายแสงชัย สุนทรวัฒน์ ดาย ทั้งในส่วนที่อัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องเด็ดขาดไปแล้วกับในส่วนที่รื้อฟื้นสั่งฟ้องใหม่เป็นคดีนี้” ส่งให้ศาลจังหวัดนนทบุรี แต่อัยการโจทก์แจ้งเหตุขัดข้อง ขอเลื่อนส่งภายหลังจนกว่าจะสืบพยานโจทก์เสร็จสิ้น

๓) ศาลได้นัดฟังคำสั่งพร้อมกันเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๑ และมีคำสั่งว่า อัยการโจทก์มีสิทธิไม่ส่งเอกสาร “สรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ.....” โดยเห็นว่าจะเกิดความเสียหายแก่โจทก์ และศาลก็ไม่ต้องส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตีความด้วย

จากปัญหาโต้แย้งดังกล่าว นางอุบล บุญญชโลธร และทนาย จึงได้ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย คือ

๑) การที่อัยการโจทก์ไม่ยอมส่งเอกสาร “สรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ.....” และศาลเห็นด้วยนั้น เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสี่ หรือไม่

๒) การที่ศาลไม่ส่งเอกสารตามข้อ ๑ ให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความนั้น เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๖ หรือไม่

ข้อกฎหมาย

ปัญหาที่ นางอุบล บุญญชลธร และทนาย ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยทั้ง ๒ ประเด็นนั้น มีความเกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ ๓ มาตรา คือ

มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยย่อมมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม” และมาตรา ๒๕๑ วรรคสี่ บัญญัติว่า “ในคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องแล้ว ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือผู้มีส่วนได้เสีย ย่อมมีสิทธิขอทราบสรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ ในการสั่งคดี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และ ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษา คดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

การวินิจฉัย

กรณีตามคำร้องขอของ นางอุบล บุญญชลธร ที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยนั้น มีประเด็น ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยหรือไม่ เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ศาลเท่านั้นเป็นผู้ส่งความเห็น ตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย มิได้ให้สิทธิผู้ร้องหรือคู่กรณีเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาโดยตรงได้ และกรณีที่ศาลจะส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณานี้ ต้องเป็นกรณีที่ศาล จะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่จำเลยหรือบังคับแก่คดีขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖ ซึ่งการที่โจทก์ไม่ส่งเอกสารตามที่ผู้ร้องขอและศาลก็เห็นตามนั้น เห็นว่า กรณีนี้มิใช่เป็นกรณีที่มีการกล่าวอ้างว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญที่ศาลจะส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยด้วย ดังนั้น เมื่อผู้ร้องไม่มีสิทธิเสนอเรื่อง

ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยตรงได้แล้ว จึงไม่มีเหตุที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับเรื่องไว้พิจารณาตามคำร้อง
ของผู้ร้อง และไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นที่ผู้ร้องร้องขอให้วินิจฉัยอีก

อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น จึงไม่รับคำร้องของ นางอุบล บุญญชโลธร ไว้พิจารณาวินิจฉัย

ศาสตราจารย์ อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ